

není zaměstnavatel povinen náhradu poskytnout.

Stravné

- Za každý kalendářní den pracovní cesty přísluší zaměstnanci stravné ve výši, které **u zaměstnavatelů z podnikatelské sféry činí nejméně:**

- 140 Kč, trvá-li pracovní cesta 5 až 12 hodin,
- 212 Kč při pracovní cestě v délce trvání nad 12 hodin a do 18 hodin,
- 333 Kč, trvá-li pracovní cesta více než 18 hodin.

U zaměstnavatelů z nepodnikatelské sféry činí stravné:

- 140 až 166 Kč při pracovní cestě, která trvá 5 až 12 hodin,
  - 212 až 256 Kč, trvá-li pracovní cesta nad 12 a do 18 hodin,
  - 333 až 398 Kč, trvá-li pracovní cesta více než 18 hodin.
- Bylo-li zaměstnanci během pracovní cesty poskytnuto jídlo, které má charakter snídaně, oběda nebo večeře, na které zaměstnanec finančně nepřispívá, přísluší zaměstnanci stravné snížené za každé bezplatné jídlo až o hodnotu:
    - 70 % stravného - 5 až 12 hodin,
    - 35 % stravného - 12 až 18 hodin,
    - 25 % stravného - nad 18 hodin.
  - Po dobu návštěvy člena rodiny nebo po dobu dohodnutého přerušení pracovní cesty z důvodů na straně zaměstnance, stravné zaměstnanci nepřisluší.
  - Je-li zaměstnanec vyslán na pracovní cestu do místa svého bydliště, které je odlišné od jeho místa výkonu práce nebo pravidel-

ného pracoviště, přísluší mu stravné pouze za cestu do místa jeho bydliště a zpět a za dobu výkonu práce v tomto místě.

Náhrada nutných vedlejších výdajů

- Zaměstnanci přísluší náhrada nutných vedlejších výdajů, které mu vzniknou v přímé souvislosti s pracovní cestou, a to ve výši, kterou zaměstnanec zaměstnavateli prokáže. Nemůže-li zaměstnanec výši výdajů prokázat, přísluší mu náhrada odpovídající ceně věcí a služeb obvyklé v době a místě konání pracovní cesty.
- Do těchto výdajů patří např. parkovné, převoz na lodi, poplatky za telefon, odeslání telegramu, faxu apod.
- Do těchto výdajů nepatří např. pokuty, vstupenky do kina a divadla, výdaje za holiče či kadeřníka apod.

**Státní úřad inspekce práce,
Kolářská 451/13, 746 01 Opava
© leden 2024**

POSKYTOVÁNÍ CESTOVNÍCH NÁHRAD PŘI TUZEMSKÝCH PRACOVNÍCH CESTÁCH

Základní informace

- Právní úprava: § 151 a následující zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZP“).
- Cestovními výdaji v souvislosti s výkonem práce, za které zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci náhrady, se rozumí výdaje, které vzniknou zaměstnanci při:
  - pracovní cestě,
  - cestě mimo pravidelné pracoviště,
  - mimořádné cestě v souvislosti s výkonem práce mimo rozvrh směn v místě výkonu práce nebo pravidelného pracoviště,
  - přeložení,
  - dočasném přidělení,
  - přijetí do zaměstnání v pracovním poměru,
  - výkonu práce v zahraničí.
- Podmínky, které mohou ovlivnit poskytování a výši cestovních náhrad, zejména dobu a místo nástupu a ukončení cesty, místo plnění pracovních úkolů, způsob dopravy a ubytování, určí předem písemně zaměstnavatel, přitom přihlíží k oprávněným zájmům zaměstnance.
- Zaměstnanci, který koná pro zaměstnavatele práci na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr, je možné poskytnout cestovní náhrady pouze v případě, že toto právo bylo sjednáno v dohodě, stejně jako i místo pravidelného pracoviště zaměstnance.
- Zaměstnavatel je povinen poskytnout zúčtovatelnou zálohu na pracovní cestu až do předpokládané výše cestovních náhrad, může se však se

zaměstnancem dohodnout, že záloha poskytnuta nebude.

Druhy cestovních náhrad při pracovní cestě, cestě mimo pravidelné pracoviště a mimořádné cestě v souvislosti s výkonem práce mimo rozvrh směn

- a) jízdní výdaje,
- b) jízdní výdaje k návštěvě člena rodiny,
- c) výdaje za ubytování,
- d) zvýšené stravovací výdaje (dále jen „stravné“),
- e) nutné vedlejší výdaje.

Náhrada jízdních výdajů

- Náhrada jízdních výdajů za použití určeného hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy a taxislužby přísluší zaměstnanci v prokázané výši.
- Použije-li zaměstnanec se souhlasem zaměstnavatele jiný než určený dopravní prostředek, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu náhrada ve výši odpovídající ceně jízdného za určený dopravní prostředek.
- Použije-li zaměstnanec na žádost zaměstnavatele silniční motorové vozidlo, s výjimkou vozidla poskytnutého zaměstnavatelem, přísluší mu za každý 1 km jízdy základní náhrada a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu.

Sazba základní náhrady za 1 km jízdy

u zaměstnavatelů z nepodnikatelské sféry a u zaměstnavatelů z podnikatelské sféry činí nejméně u:

- a) jednostopých vozidel a tříkolek 1,50 Kč,
  - b) osobních silničních motorových vozidel 5,60 Kč,
- Při použití přívěsu k silničnímu motorovému vozidlu zvýšení sazby nejméně o 15 %.

- Základní náhrada u nákladních automobilů, autobusů nebo traktorů nejméně ve výši dvojnásobku sazby v odstavci b).
- Náhradu za spotřebovanou pohonnou hmotu určí zaměstnavatel dle násobku ceny a spotřebovaného množství pohonné hmoty.
- Cena pohonné hmoty se stanoví na základě dokladu o nákupu; má-li zaměstnanec více dokladů s různými cenami, vypočítá se aritmetickým průměrem zaměstnancem prokázaných cen. Jestliže zaměstnanec hodnověrným způsobem cenu pohonné hmoty zaměstnavateli neprokáže, použije zaměstnavatel pro určení výše náhrady **průměrnou cenu příslušné pohonné hmoty stanovenou prováděcím právním předpisem.**
- Spotřebu pohonné hmoty silničního motorového vozidla vypočítá zaměstnavatel z údajů o spotřebě uvedených v technickém průkazu použitého vozidla, které je zaměstnanec povinen zaměstnavateli předložit. Pokud technický průkaz tyto údaje neobsahuje, přísluší zaměstnanci náhrada výdajů za pohonné hmoty, jen pokud spotřebu pohonné hmoty prokáže technickým průkazem vozidla shodného typu se shodným objemem válců.
- Náhrada jízdních výdajů za použití místní hromadné dopravy (dále jen „MHD“) přísluší zaměstnanci v prokázané výši, tato náhrada přísluší zaměstnanci i vedle náhrad za použití hromadného dopravního prostředku dálkové přepravy a taxislužby, příp. použije-li jiný dopravní prostředek, včetně silničního motorového vozidla.
- Při použití MHD při pracovní cestě v obci, ve které má zaměstnanec sjednáno místo výkonu práce, poskytne zaměstnavatel náhradu ve výši odpovídající ceně jízdného platné v době konání pracovní cesty, aniž by je zaměstnanec

musel prokazovat. Náhrada jízdních výdajů zaměstnanci nepřisluší, pokud zaměstnavatel zajistí použití MHD způsobem, na který zaměstnanec finančně nepřispívá.

Náhrada jízdních výdajů k návštěvě člena rodiny

- U cesty delší než 7 kalendářních dnů přísluší zaměstnanci náhrada jízdních výdajů k návštěvě člena rodiny do jeho bydliště nebo do jiného předem dohodnutého místa pobytu člena rodiny a zpět ve výši a za shodných podmínek jako je uvedeno výše (viz „Náhrada jízdních výdajů“), nejvýše v částce odpovídající jízdním výdajům do místa výkonu práce nebo pravidelného pracoviště anebo bydliště na území ČR; za limitující se považuje částka, která je pro zaměstnance nejvýhodnější.
- Při použití letecké přepravy hradí zaměstnavatel jízdní výdaje pouze ve výši ceny jízdného silničního nebo železničního dopravního prostředku dálkové přepravy, který určí zaměstnavatel.
- Zaměstnavatel tuto náhradu poskytne nejdéle v průběhu čtvrtého týdne od počátku pracovní cesty nebo od minulé návštěvy člena rodiny, pokud se nedohodnou na době kratší.

Náhrada výdajů za ubytování

- Zaměstnanci přísluší náhrada výdajů za ubytování, které vynaložil v souladu s podmínkami pracovní cesty v prokázané výši.
- Po dobu návštěvy člena rodiny jen tehdy, jestliže si zaměstnanec musel ubytování zachovat vzhledem k podmínkám pracovní cesty nebo ubytovacích služeb.
- Po dobu předem dohodnutého přerušení pracovní cesty z důvodů na straně zaměstnance